

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
16. juni 2022

J nr. 2022 -1498

Dan Jørgensen Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 19. maj stillet mig følgende spørgsmål 375 alm. del, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Carsten Kissmeyer (V).

Spørgsmål 375

Energinet har fremlagt et forslag til »Metode for indkøb af modhandelsenergien«, den 21. december 2021, hvor det bl.a. fremhæves i bilag 3, at modellen vil føre til en stigning i gasforbrug på 517 GWh. Ministeren bedes vurdere:

- a) Hvor mange danske husstandes gasforbrug dette svarer til?
- b) Hvordan Energinets forslåede model bidrager til det politiske ønske om at blive uafhængig af naturgas og til regeringens ambition om, at Danmark senest i 2030 skal forsynes af 100 pct. grøn gas, jf. »Danmark kan mere II«, den 19. april 2022?

Svar

Ad a): Under antagelse af, at en gennemsnitlig husstand har et årligt gasforbrug på 1600 m³, svarer 517 GWh rundt regnet til 30.000 husstandes gasforbrug.

Ad b) Energinet har i bilag 3 til den fremlagte modhandelsmodel beskrevet, at gasforbruget antages at kunne stige med 517 GWh som konsekvens af overgangen til den nye modhandelsmodel.

Indledningsvist vil jeg bemærke, at modhandel anvendes i situationer, hvor kapacitetsbegrænsninger i et lands elnet ikke gør det muligt fysisk at overføre den mængde elektricitet via udlandsforbindelser, der er handlet i elmarkedet. I en sådan situation anvendes der modhandel ved at anmode nabolande om at øge eller sænke forbrug eller produktion for at ændre eksport eller import over udlandsforbindelser.

På den dansk-tyske grænse anvendes modhandel primært til at afhjælpe interne flaskehalse i det tyske elnet, når der er overskud af strøm i Nordtyskland, som ikke kan transporteres til Sydtyskland. Modhandel på den dansk-tyske grænse kan alternativt nedbringes ved en udbygning af det tyske elnet.

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E:

www.kefm.dk

Formålet med en modhandelsmodel er ikke udfasning af naturgas, men derimod at Energinet kan foretage modhandel sikkert og økonomisk effektivt som del af at sikre effektiv, sikker og optimal drift af det fælles europæiske elsystem.

Energinets antagelse om øget gasforbrug bunder i en antagelse fra Energinets side om, at danske elkedler hidtil har produceret 517 GWh varme på baggrund af deres deltagelse i modhandel, hvor elkedler aktiveres for at øge forbruget i Danmark og dermed nedbringe eksporten af el til Tyskland. I Energinets CO₂-beregninger antages det, at elkedler ikke længere vil levere denne varmeproduktion, da de ikke vil være konkurrencedygtig i det nye modhandelsmarked. Derved skal varmen produceres på andre varmeanheder. Denne varmeproduktion antages i Energinets CO₂-beregninger i stedet at ske ved anvendelse af gas med 100 pct. effektivitet. Det betyder, at de 517 GWh varme, der før blev produceret på elkedler, i stedet antages produceret på gas, hvilket øger gasforbruget med 517 GWh.

Denne forudsætning indebærer, at alternativet til varmeproduktionen på elkedler beregningsteknisk er afbrænding af gas. Dette vurderes at være en forsimplet antagelse, som ikke bygger på modellering af prisscenarier eller på konkrete vurderinger af, hvilke alternative varmeproduktionsmuligheder der vil være til den enkelte elkedel.

Det bemærkes i øvrigt, at Energinets beregninger og antagelser er foretaget på baggrund 2020-2021-tal, dvs. tal fra før det seneste års prisstigninger på gas samt før regeringens udspil *Danmark kan mere II*.

Tallet kan derfor ikke direkte anvendes til at bestemme det konkrete, øgede gasforbrug som konsekvens af en ændring af modhandelsmodellen, da tallet er en meget forsimplet antagelse for at estimere en CO₂-effekt.

Andre alternativer til varmeproduktion på elkedler kan være varmepumper eller anlæg, der anvender biogas, biomasse, olie og i enkelte tilfælde kul. Derudover er varmeproduktion på elkedler fortsat en mulighed. Hvilken løsning, der anvendes til varmeproduktion hos en aktør eller i det enkelte fjernvarmeområde, afhænger af de tilgængelige anlæg, og priserne på brændsler, el og evt. køb af varme fra varmeproducenter.

Energinets forslag til metode for modhandel er i øjeblikket til godkendelse hos Forsyningstilsynet. Forsyningstilsynet vil skulle tage relevante love i betragtning i sin sagsbehandling, herunder elforsyningsloven, der omtaler ikke-diskrimination, gennemsigtighed og markedsbaserede metoder for indkøb af energi.

Forsyningstilsynet har d. 12 april 2022 lagt udkast til afgørelse i form af godkendelse af Energinets forslag på Forsyningstilsynets hjemmeside.¹

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen

¹ <https://forsyningstilsynet.dk/media/10929/udkast-til-afgoerelse-af-energinets-metode-for-indkoeb-af-energi-til-modhandel.pdf>